

dē (licet laboriose) auferas, ac mox quatuor neruorum crus petentium radices exortusque inuenias, quos reperies nervos ē lumborum uertebri & sacro osse profluentes, secundum ipsorum seriem subsequendo. Deductis autem ad crus quatuor neruis, primi nerui sobolem obseruabis, carneae membranæ in externa femoris sede exporrectam, dein secundi nerui sobolem in anteriori femoris sede ad carneam membranam diffusum, atque hic uenam obseruabis per femoris & tibiæ interiora ad pedis usque summum simul cū illius rami sobole exporrectam. Tertiū nerui sobolem carneae membranæ oblatam inuenies, si inguini animum adhibueris. Vt autem quarti nerui ramum in carneam membranam diffusum inuenias, primum femur mouentium musculum ab ilium osse & sacro coccygeque ad insertionem usque liberabis, moxque quarti nerui truncum eumque ramum spectabis. Quo inuento, etiam ramum quarti nerui in carneam membranam iuxta poplitem, femorisque humiliora diffusum absque sectione inquires, & dein quarti nerui ramos tibiæ cuti multifariam simul cum uenis depromptos in carneam membranam peruestigabis. & mox ad inguina reuersus, primi nerui seriem in musculis occultatam cultello per musculos quaeres, quod & in secundo & tertio facies: quanquam cum tertio etiam arteria & uenæ propagines inueniendæ sint, quæ per pubis ossis foramen in femur delabuntur. Venam autem & arteriam insigniores femur petentes dissectis uitiatisque musculis sensim adinuenies, & ipsarum obseruatis ramis, progressum eorundem sequeris, quæ secundum femoris os reuertuntur, ac poplitem unā cum quarto neruo adeunt. Atque ubi tria hæc, uenam scilicet arteriam & neruum reperiueris, qui in poplite diuidantur peruestigabis, & musculis ligamentisque uariè dissectis, uniuerfam ipsorum seriem discies. quod sanè feceris facile, quanquam laboriose, si modò horum distributione sedulo prælecta, & meæ de humani corporis fabrica Epitomes tabulis ob oculos positis, exactam ossium musculorumque cognitionem habueris. Est enim in hominis partibus accuratè discendis diligens ordinis habenda ratio.

DE VIVORVM SECTIONE NONNVL
la. Caput XIX.

Quid mortuorum sectione, et quid uiuorum discatur.

Ossium ac carum uisus in uiuo animante qui uidetur.

Ligamentorum usus.

Musculorum usus et functio qui spectatur.

Nervi in musculis usus.

TI sanè mortuorum sectio cuiusque partis numerum, situm, figuram, substantiæ proprietatem, compositionem accuratissime docet: ita quoque uiui animantis sectio interim functionem ipsam manifestè ostendit, interim ad huius inuentionem rationationes percommode exhibet. Quare etiam merito in mortuis animantibus primum studiosi ueniunt exercitandi, ut postmodum actionem usumque partium inquisituri, promptè uiuum animal aggrediantur. Ceterum quum corporis permultæ sint particulae, differentibus actionibus uisibusque dicat, multiplices quoque uiuorum sectiones esse, neminem ambigere decet. In ossibus enim, ut seriatim singula pertractemus, à uiuorum Anatome petimus, num corporis hæc optimum fulcrum ac firmamentum sint, numque omnia his adnascantur ad stabilianturque. quum enim uiui animantis os aliquod ruptum cernimus, uniuersum membrum fracturæ subiectum collabi, neque amplius firmari intuemur: quod quia crebrius casu obuenit, in ossium usu indagando uiuorum sectionem non magnopere requirimus. Cartilagine quoque simili ratione quædam firmare, quum franguntur, discimus: in articuli uerò alicuius dissectione, uidemus quid cartilago præstet, etiam si hanc in uiuo animante non obeamus. atque ita etiam ligamenti ossa colligantis usus in mortuis quoque uisitur, ut & ligamentorum etiam transuersim tendinibus obductorum. dum enim transuersum in brachialis interna sede positum ligamentum diuidimus, musculumque digitorum secundos aut tertios articulos flectentem ad suum principium trahimus, id uidemus in hoc potissimum factum, ut tendines, quominus ē sua sede exurgant, contineant. quanquam id in cane uiuo etiam licebit cernere, si obiter cutem à cubito & manu, ut ita dicam, extrema liberaueris, & cultello transuersum in brachiale ligamentum, & alia quæ in externa uulnæ radij sede ad brachiale habentur, diuiseris. mox enim quum canis suo impetu digitos flectet, & extendet, tendines ē suis sinibus subleuari cernes. Atque in hac eadem administratione musculorum actionem speculari, quum illos in se, ubi maxime sunt carni, colligi crassescereque, & rursus produci gracilesque fieri uidebis, prout collecti partem attrahunt, aut remissi eductique eam ab alio musculo in contrarium uelli sinūt, aut etiam alioquin suam collectionem non exercent. Neque id hic in cubito duntaxat est obseruandum, uerum altius ab eodem cane cutis est adimenda, ut brachium uniuersum axillaque denudetur, & nerui per axillam in id prorepentes appareant, atque ex illis aliquem laqueo intercipias, cuius seriem in musculos quosdam pertinere cognoueris. Verum quum canis neruorum & hominis numerus

rus distributioque non admodum conueniat, suaserim ut quum hanc obiturus es, mortuum quoque ad manum habeas, in quo neruorum percurrentium seriem didiceris, atque ita neruum aliquem inuenieris, digeritur: uti ferè illi erunt, quorum alter in homine tertius est, ac secundi articuli sedem in cubitum fertur: alter uerò quintus, secundum postregionem in cubitum properans. Huiusmodi enim nerui in cane etiam cubi priusquam ad cubiti articulum pertingant ligatis, motus aboleri & brachiale flectentium. unde si & illum neruum etiam uinculo inter mihi quartus numeratur, atque secundum humerum ad externum gigitur, etiam motus aboleri musculorum brachiale & digitos extem huiusmodi neruos laqueis interciperi, quo illis modò in hoc musculorum motum restitui obserues, iam musculo alicui muris flecti in cubito occurrunt plurimi) longam sectionem induces, quæ uentre sculi illius motum, huius sectionis gratia non perdis expendas. Dum autem uentri induces, tantum musculi motum aboleri uidebis, quanta enim Atque quum uentrem prorsus diuides, musculum ad insertionem ipsius exortum colligi obseruabis. si uerò alterius musculi tendinem præfectum ortum conuelli cernes. Item si caput diuiseris, is ad insertionem præfectum & caput abtruncaueris, musculus ad ipsius uentrem sedemque quæ manabitur. itaque musculorum functio tibi hæc molienti erit obuia. Si autem aut musculi functionem inquirendam duxeris, eum neruum & musculum & cubito faciendum præcepti, aggredieris. Neque est quod hic prolixè in his administrationibus canes aut eius generis animalia ligare conuerberato, quartum femur petentem neruum inquires: & huius membrum detractis, expendas qui pedis digiti ipsæque pes adhuc moueatur, ipsæque bi munus adhuc exerceat. Verum si quis medullæ dorsalis munus ricuperet, qui ea lesa, partes lesioni subditæ sensum motumque perdant: cuiuspiam autem trunco alligare, ut dorsum ceruicemque porrigat, quo deinde brachium aliquot spinæ præscindi queant, tandemque dorsalis medulla e illam quis secandam arbitrabitur. nihil enim facilius est, quam tunc uicidarum sectioni partium aboleri. Ceterum in uenarum usu inquirentem sectione opus est: quum in mortuorum Anatome affatim discamus, eas in corpus deferre, & partem aliquam non nutriri in qua insignis uena in uenarum arterijs uiuorum sectionem uix requirimus, quanquam licebit ana procedentem nudare, uinculoque interciperi, ac intueri partem arterie non amplius pulsare. Atque ita leui negotio obseruatur in arterijs sanguis si quando arteriam in uiuis aperimus. Vt autem certiores fiamus, pulsantem aut contentam in arterijs materiam pulsum opificem existere, uerum pendere, præterquam quod arteriam uinculo interceptam nō amplius nimis, licebit inguinis femoris uel arteriæ longam sectionem inducere, dine tam crassum assumere, quanta arteriæ est capacitas: & illum ita sectionis pars altius in arteriæ cavitatem pertingat, quam sectionis superius quoque canalis pars, deorsum magis ipsa inferiori sectionis parte protruderetur circundetur, quod ipsius corpus super canalem stringat. Quum dem & spiritus per arteriam ad pedem usque excurrit, uerum tota arteriæ amplius pulsant. Soluta autem uinculo arteriæ pars canali subdita, non pulsum ostendit. Quanta uerò uis à corde per arterias cerebro deducatur nunc Galeni uiuam in hac demonstratione confessionem summopere præscindi suadet quæ cerebro & cordi sunt cōmunia, semper omitteris uersos uertebrearum ceruicis processus caput petunt, & etiam nō medio spiritus in primos duræ membranæ sinus, atque ita etiam in cerebrum